خراسان رضوی

صفحه آخر

دوشنبه
۲۵ اردیبهشت ۱۳۹۶
۱۸ شعبان ۱۴۳۸
۸ صفحه/شماره ۳۵۶۵

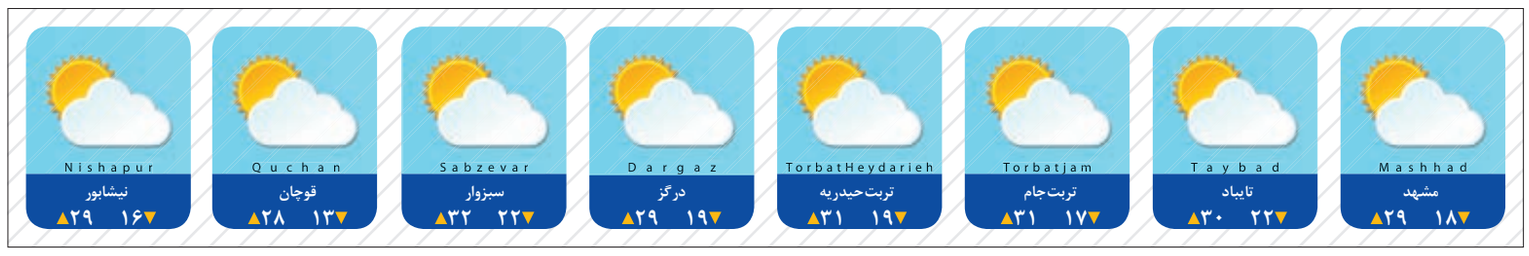

روزنامه خراسان رضوی:
رتبه یک نشریات استانی

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیرمسئول: محمد سعید احدیان
سردبیر: سیدعلی علوی

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰-۰۵۱

نمابر دبیرخانه: ۰۵۱۳۷۶۲۴۳۹۵
پذیرش آگهی و اشتراک: ۰۵۱۳۷۰۱۰
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹

چاپ مشهد: شهر چاپ خراسان
روابط عمومی: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱
نمابر تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۲۶۵۰۱

حکمت روز

امام باقر (ع)

سخاوت آن است که بی درخواستی انجام گیرد، اما سخاوتی که در مقابل درخواست باشد ناشی از شرمندگی و برای فرار از سرزنش است.

بحارالأنوار، ج ۶۸

اخبار

عبدالهی

آیین «پاسداشت زبان فارسی و بزرگداشت فردوسی»، عصر امروز آرامگاه حکیم توس

چو فردوسی اندر زمانه نبود

بیست‌وپنجمین روز اردیبهشتی بار دیگر از راه رسیده است و ایرانیان سر ها بلند می کنند و سینه ها سپر به این افتخار که حکیمی دارند به نام «فردوسی» که از نظم کاخی پی افکنده است بس عظیم که باد و باران را بر آن گزندی نتواند بود. روز بزرگداشت فردوسی امسال شور و حالی دوچندان دارد چرا که اولین ۲۵ اردیبهشتی است که در تقویم رسمی کشور، بزرگداشت حکیم توس با نکوداشت زبان فارسی آذین یافته و شکوه و عظمت آن را دوچندان کرده است. ویژه برنامه های بزرگداشت فردوسی طی روزهای گذشته در نقاط مختلف ایران عزیز آغاز شده است و ویژه برنامه اصلی این بزرگداشت، عصر امروز در آرامگاه حکیم توس خواهد بود. این برنامه از ساعت ۱۷ با حضور عموم مردم فرهنگ دوست و جمعی از مسئولان برگزار می شود و گلبارانِ آرامگاه و نورافشانی آسمان توس، اجرای نمایش و موسیقی فاخر، شاهنامه خوانی و نقالی از جمله برنامه های این مراسم است. همچنین به این مناسبت، نمایشگاه آثار هنرمند برجسته حجت‌شکیبا شامل مجسمه هایی با موضوع اساطیر شاهنامه در نگارخانه پایتخت فرهنگی جهان اسلام در مجتمع فرهنگی امام رضا(ع) افتتاح خواهد شد. از دیگر برنامه های روز ۲۵ اردیبهشت ماه نمایشنامه خوانی در مشهد و نیز برگزاری نمایشگاه عکس در دانشگاه فردوسی است. رونمایی از نقاشی سبک قهوه‌خانه‌ای اثر استاد حمیدی با موضوع «سیاوش در آتش» در ابعاد ۱۸۰ در ۱۲۰ از دیگر برنامه هاست. فردا نیز دفتر فارسی زبانان با عنوان «خوبان پارسی گوی» با حضور شاعران برجسته فارسی زبان در مشهد افتتاح می شود.

تصویری از نسخه اصلی یادداشت رهبر انقلاب در بازدید از آرامگاه فردوسی

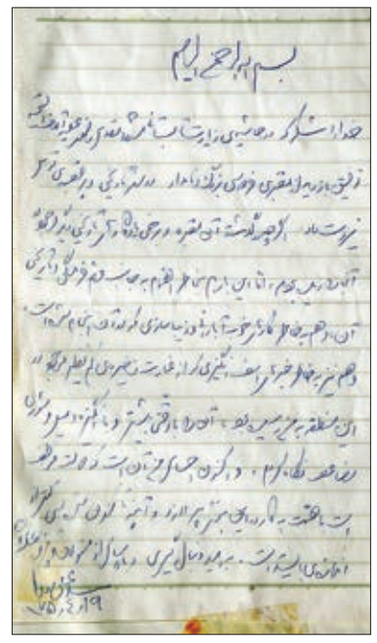

رهبر انقلاب در حاشیه زیارت حرم مطهر امام رضا(ع) و سفر به مشهد در تیر ماه سال ۷۵ از آرامگاه فردوسی و شهر تاریخی توس بازدید کردند و در دفتر یادبود مقبره حکیم ابوالقاسم فردوسی، یادداشتی مرقوم فرمودند. به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار آیت ا... العظمی خامنه‌ای، متن یادداشت به این شرح است:

بسم ا... الرحمن الرحیم

خدا را شکر که در حاشیه زیارت تابستانی مشهد مقدس رضوی علیه‌آلاف التحیه توفیق بازدید از مقبره فردوسی بزرگ و نامدار در شهر تاریخی و پرقصه توس نیز دست داد. اگر چه در گذشته آن مقبره و برخی یادگارهای تاریخی دیگر موجود در آن جا را دیده بودم، امّا این بار هم، به خاطر اهتمام به جانب مهمّ فرهنگی و تاریخی آن و هم به خاطر کارهای خوب آبادانی و زیباسازی که در آن انجام شده است و هم به خاطر خبرهای اسف‌انگیزی که از غارت ذخیره کم‌نظیر موجود در این منطقه به من رسیده بود، آن را با دقّتی بیشتر و با انگیزه و میل و شوری مضاعف نگاه کردم، و اکنون احساس من آن است که دولت موظف است با همّت به کار در این بخش بپردازد و آن چه تاکنون شده بسی کمتر از اندازه بایسته است. به امید دنبال گیری و با سپاس از مسئولان و پژوهشگران

سید علی خامنه‌ای

۷۵/۴/۱۹

گفت و گو

گروه فرهنگی

عکس: نیلوفر دهقانی

گفت و گو با نقال جوان مشهدی که ۱۵ سال است شاهنامه خوانی می کند

جایی برای نقالی نیست

از دل مردم برمی خاست و برای همه مردم بود نه خواص. هنری که شاه و شاهزادگان، رغبتی به تماشای آن نداشتند اما مردم عادی کوچه و بازار را شیفته خود کرده بود. قهوه خانه ها همیشه مملو از جمعیت بود و نقال فریاد بر می آورد: «به نام خداوند جان و خرد، کزین برتر اندیشه برنگذرد». علاوه بر قهوه خانه ها مکان های دیگری با نام «کوکنار خانه» نیز وجود داشت که مردم در آن جا به نقل داستان های شاهنامه گوش فرا می دادند اما دیگر سال هاست صدای راویان داستان های شیرین شاهنامه آهسته تر از قبل به گوش می رسد. هنر نقالی با نام دقیق «قصه خوانی نمایش ایرانی» به ثبت جهانی رسیده است و قرار بود خانه های نقالی با هدف پژوهش، آموزش و انتقال این هنر تشکیل شود اما آن چه دیده می شود، طی شدن روزهایی است که شاید به فراموشی این هنر اصیل منجر شود. پای صحبت یکی از نقالان جوان اما با سابقه شهر می نشینیم تا گوش باشیم، قلم بشویم و بنویسیم از آن چه نمی دانیم و باید بدانیم. «مهدی ارغوانی» جوان ۳۰ ساله مشهدی، در کودکی تمرین ورزش باستانی و زورخانه ای را شروع کرد و آن جا بود که جرقه علاقه مندی اش به نقالی و خوانش اشعار فردوسی آغاز شد. در نوجوانی که اولین ضرب باستانی زورخانه را گرفت، مصمم شد در کنار ورزش وارد هنر نقالی شود. کسی در خانواده اش به این کار مشغول نبود و تنها به دلیل علاقه شخصی بود که به این هنر رو آورد و اکنون ۱۵ سال است که آن را ادامه می دهد.

لحن حماسی نقال؛ لباس و مچ بند و انگشتر

وی با بیان این که هنرهای نمایشی رایج در ایران چهارگونه است، می گوید: نقالی شاخه ای از نمایش است که معمولاً تک نفره اجرا می شود. نقال از ضرب استفاده می کند تا در بیان نکات کلیدی داستان شاهنامه حواس تماشاگر را متوجه مطلب مهمی کند و این ضرب به مطلب حس می دهد. پایه آن حماسی است و باید با لحن پُر و کوبنده همراه باشد. مثلا دویدن اسب را می توانیم با ضرب به نمایش درآوریم تا صحنه سازی قوی برای مخاطب ایجاد شود، خودش را در میدان رزم احساس کند و همزادپنداری شکل گیرد. این هنرمند با تاکید بر اهمیت لحن در نقالی اضافه می کند: لحن، به نقالی روح و جان می دهد و شاید همین داستان اگر به شیوه عادی نقل شود، خسته کننده به نظر برسد اما هنگامی که لحن حماسی شود قصه نیز جان می گیرد. وی درباره تفاوت نقالی و پرده خوانی تصریح می کند: در پرده خوانی داستان شاهنامه از روی پرده نقل می شود زیرا به غیر از ضرب و لحن، روایت ها از روی پرده که نقاشی همان داستان هاست، تاثیر گذارتر خواهد بود. او درباره لباس مخصوص نقالی هم می افزاید: نقالی لباس خاصی ندارد اما باید طرح سنتی داشته باشد چون نقال بازگو کننده داستانی قدیمی است پس باید پوشش وی با کارش تناسب داشته باشد مثلا نقش «بته جقه» که شبیه سرو و نشانه استواری است در نقش و نگار لباس های قدیمی و نقالی وجود دارد. برخی مچ بندها و انگشترهای خاص هم در کنار لباس، برای نقالی وجود دارد که هر کدام ویژگی خاصی دارد و بیانگر نکته ای است.

نقالی هنوز جایگاه واقعی خود را پیدا نکرده

این نقال جوان شاهنامه با اشاره به اقدامات خوبی که طی سال های گذشته در حوزه مسائل فرهنگی انجام شده، تصریح می کند: فضای قهرآمیز با هنر نقالی و دوری از آن کمی تغییر کرده و به قول معروف تکانی خورده که نباید به این بسنده کرد زیرا نقالی هنوز جایگاه واقعی خود را کسب نکرده است.

این هنرمند نبودن امکانات و کمبود تبلیغات را جزو مواردی می داند که سد راه نقالی است و می افزاید: با توجه به این که آموزش رسمی یا آموزشگاهی برای انتقال این هنر به نسل های بعدی وجود ندارد، لازم است آشنایی با آن از مدارس آغاز شود و همان گونه که تورهای بازدید از اماکن تاریخی و تفریحی برگزار می کنند بازدید از زورخانه و مراسم نقالی نیز انجام شود.

در بعضی مراسم مسخره شدیم!

وی با اشاره به این که بعضی وقت ها به جمع هایی دعوت شدیم که جایگاه مناسبی برای نقالی نبود، می گوید: بدون هیچ زمینه و بسترسازی، نمی شود نقالی کرد زیرا در برخی مکان ها ما مورد تمسخر قرار گرفتیم چون نه مخاطب پیش زمینه ای از نقالی داشت و نه مکان اجرای برنامه سنخیتی با کار ما. ارغوانی با تاکید بر این که هنر نقالی جایگاه دارد و در هر مکانی نمی شود نقالی کرد، می گوید: جوان ها از این هنر دور شده اند زیرا مکانی نیست که در آن جا با آن آشنا شوند، اگر پاتوقی دایمی و مخصوص برای کار ما شکل می گرفت، این قدر از این هنر دور نمی افتادیم. این هنرمند با اشاره به این که امروزه نقالی در خارج از کشور ارائه می شود و استقبال از آن زیاد است، تصریح می کند: ایرانی های مقیم خارج، به علت فقر هنرهای بومی و سنتی در آن کشورها، به شنیدن و دیدن نقالی ایرانی تشنه اند و این هنر آن جا طرفدارهای خودش را دارد. اما خودمان در ایران این هنر را از یاد برده ایم و برای حفظش تلاش نمی کنیم.

کجا نقالی کنیم؟

وی با اشاره به این نکته که نقال همیشه و در همه دوران صاحب پاتوق بوده و این جزو آداب و رسوم این هنر بوده است، می گوید: این هنر جایگاه خاصی داشته است اما چرا امروز نباید مکانی برای اجرای نقالی داشته باشیم؟ چرا برای این کار هزینه نمی کنند تا جایگاه خاصی وجود داشته باشد؟ کجا باید نقالی کنیم؟ او با اشاره به این که فراموشی آداب و رسوم نقالی به این هنر ضربه می زند، می افزاید: نقالی را دست کم گرفته ایم اما نمی توان به راحتی از اعتبار آن گذشت. وی ادامه می دهد: ما باید منتظر روز بزرگداشت فردوسی یا مراسم خاصی باشیم که روی سن نقالی کنیم و گرنه مکان ثابتی نیست که مثلا مردم بتوانند هر شب جمع شوند و به نقالی گوش کنند، در حالی که قدیم، قهوه خانه ها و سنت سراها مکان نقالی بود اما امروز جایشان را به مکان های مدرن و کافی شاپ ها داده اند.

اپوزیسیون فرصت است

از دریچه تلگرام برنامه‌های خود برای انتخابات شورای شهر را به مخاطبان ارائه دهید

۰۹۰۱۸۳۷۴۱۹۶

@akhbarekhorasan

@zendegisalam

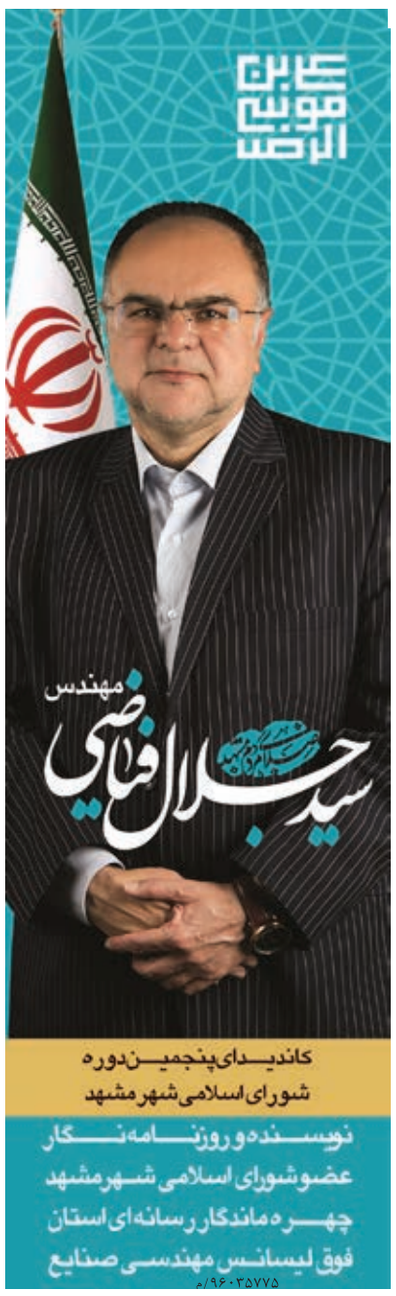

مشهد # Mashhad

شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی

رضا کیانیان با نمایش «حرفه‌ای» به مشهد می آید

نمایش «حرفه‌ای» به طراحی و کارگردانی رضا کیانیان بازیگر سینما و تلویزیون بعد از اکران موفقش در پایتخت، در مشهد نیز روی صحنه می رود. این نمایش از سه شنبه تا پنج شنبه (۲۶ تا ۲۸ اردیبهشت) ساعت ۱۸ و ۲۰ در سالن اصلی تئاتر شهر واقع در پارک ملت به نمایش در می آید. در اثر نمایشی رضا کیانیان، هدایت هاشمی، سعید ملک و رعنا خطامی به ایفای نقش می پردازند. علاقه مندان برای تهیه بلیت این نمایش ها می توانند از طریق نشانی اینترنتی mashhad-gisheh.com اقدام کنند.

رضا یزدانی خواننده سرشناس کشورمان در آخرین حضورش در برنامه خندوانه از ورود بازیگران به عرصه خوانندگی دفاع کرد آن هم با ذکر خاطره‌ای از حمایت هنری‌اش از حامد بهداد. وی گفت: سر فیلم بوی گندم بودم. قرار بود در رادیو درباره خوانندگی حامد بهداد صحبت کنند، من پشت خط رفتم و از حامد دفاع کردم. به نظرم نمی توانیم بگوییم خواننده بازیگر نشود و برعکس؛ چرا که هر هنرمندی می تواند در حیطه های مختلف خودش را محک بزند. مهم ادامه راه و نظر مردم برای ماندن هنرمند در حوزه کاری جدید است.